

מדינת ישראל – משרד הבריאות

החטיבה לעניני בריאות

מנהל רפואה

חוזר מס': 6/2010

ירושלים, ל' שבט, תש"ע
14 פברואר, 2010

תיק מס': 20/3/3

אל: מנהלי בתי החולים הכלליים
מנהלי האגפים הרפואיים – קופות החולים
מנהלי המחלקות לכירורגיית פה והלסתות
מנהלי המחלקות לרפואת הפה

הנדון: קווים מנחים לטיפול שיניים למטופלים מושתלי איברים ומסתם לב תותב

1. כללי:

(1) חולים המועמדים להשתלת או שעברו השתלת איבר או מח עצם מקבלים טיפול אימונוסופרסיבי ולכן, נמצאים לפני, בזמן ואחרי ההשתלה בסכנה לזיהום המסכן את השתל ואת חייהם.

(2) חולים המועמדים לניתוח לב פתוח לצורך השתלת מסתם תותב נמצאים בסכנה של דלקת זיהומית של פנים לב. אצל חולים אלה, טיפול שיניים הוא שלב הכרחי ומציל חיים שכן, לא מבצעים השתלת מסתם תותב במצבים של המצאות מוקדי זיהום בפה, העלול לגרום לזיהום קשה בתותב ובסביבתו.

כתובת המשרד: רח' רבקה 29, קומה 4, ירושלים
מען למכתבים: ת"ד 1176, ירושלים, מיקוד – 91010
טלפון: 02 – 5681280 פקס: 02 – 6725821
דואר אלקטרוני: mminhal@moh.health.gov.il

להלן קווים מנחים לטיפול השיניים לו הם זכאים :

2. מטרה:

מטרת חוזר זה לפרט את טיפולי השיניים הבתר-ניתוחיים להם זכאים חולים מושתלי איברים ומועמדים לניתוח לב פתוח לצורך השתלת מסתם תותב במסגרת סל שירותי הבריאות הבסיסי ע"פ חוק ביטוח בריאות ממלכתי.

3. טיפול שיניים ע"פ חוק ביטוח בריאות:

בתוספת השנייה לחוק ביטוח בריאות ממלכתי (סעיף 13) נקבע כי כל תושב זכאי לטיפול שיניים וחניכיים אם הם מהווים שלב הכרחי ומציל חיים ע"פ קביעה רפואית.

4. עקרונות:

מושתלי איברים או מח עצם המקבלים טיפול תרופתי למניעת דחיית השתל הם אוכלוסייה בסיכון גבוה לחלות במחלות זיהומיות סיסטמיות. זיהומים בחלל הפה עלולים להיות המקור למחלות אלה ולהוות מקור לזיהום פנים הלב או של מסתמים מלאכותיים.

מניעת מצבים אלה על ידי אבחנה מוקדמת וסילוק מוקדי זיהום הינה טיפול הכרחי ומציל חיים.

א. הכנה לקראת טיפול השתלה או ניתוח לב פתוח לצורך השתלת מסתם תותב:

1. בדיקה כולל: צילומי רנטגן (גם פנורמי) ותוכנית טיפול;
2. סלוק רקמה דלקתית מכיסי החניכיים וגורמים מגרים כגון אבנית ופלאק;
3. סילוק עששת;
4. סילוק מוך שן מודלק/פגוע;
5. הקטנת פלורה פתוגנית בפה (חיידקים ופטרייות);
6. סילוק גורמים מגרים מכאניים כגון פינות חדות, תותבות לא מתאימות, כתרים וגשרים לא מתאימים.
7. במקרים של אבחנה לא ברורה יש לבחור באפשרות הרדיקלית (לחומרה).

ב. לאחר טיפולי השתלת אברים / ניתוח לב פתוח לצורך השתלת מסתם תותב:

1. עזרה ראשונה;
2. מניעת זיהום;
3. מניעת דימום.

5.1. סל השרותים לפני השתלה או ניתוח לב ליצורך השתלת מסתם תותב (להלן: הפרוצדורה) כולל:
טיפול משמר:

- (1) בדיקה ותוכנית טיפול כולל צילומים;
- (2) סילוק מוקדי עששת ושיחזור השן;
- (3) טיפולי שורש כולל חידוש;
- (4) עקירות שיניים שלא ניתנות לטיפול משמר;
- (5) הסרת אבנית ורובד (כולל את הפעולות ה"סגורות" כמו החלקת שורשים וסילוק רקמה מודלקת), הדרכה להיגינה אורלית, שטיפות פה עם חומרים אנטיבקטריאליים ופלאואורידציה;
- (6) תרופות להקטנת אוכלוסית החיידקים בכיסי החניכיים כגון כלורהקסידין ואנטיביוטיקה לשחרור מושהה;
- (7) לא כולל פעולות פריודונטליות כירורגיות ("פתוחות") ואורתודונטיה.

5.2. סל הטיפולים בשנתיים הראשונות לאחר הפרוצדורה כולל:

- 5.2.1. עזרה ראשונה במקרי הצורך;
- 5.2.2. ביקורת כל 6 חודשים;
- 5.2.3. סילוק רקמה דלקתית וגורמים מגרים כגון אבנית ופלאק;
- 5.2.4. שטיפות אנטיספטיות ופלאואורידציה;
- 5.2.5. הדרכות להיגינה אורלית.

6.1. יכולה הקופה (הגורם המבטח) לבקש מהמטופל להיבדק ע"י רופא הקופה לאישור מוקדם של הטיפול המשקם. במקרה של חילוקי דעות מקצועיים ההכרעה תינתן ע"י רופא האגף לבריאות השן, במשרד הבריאות.

6.2. חולים במצב בריאותי מסכן חיים (IV ו- III ASA לפי סיווג האגודה

האמריקאית

להרדמה) יטופלו ע"י מומחה ברפואת הפה ובמידת הצורך במסגרות בית חולים.

הואילו להעביר תוכן חוזר זה לידיעת כל הנוגעים בדבר במוסדכם.

ב ב ר כ ה,
ד"ר חזי לוי
ראש מינהל הרפואה

העתק : המנהל הכללי

המשנה למנהל הכללי

ס/מנכ"ל בכיר למנהל ולמשאבי אנוש

ס/מנכ"ל בכיר לתכנון ובינוי מוסדות רפואה

ס/מנכ"ל לכלכלת בריאות

ס/מנכ"ל לתכנון תיקצוב ולתימחור

ס/מנכ"ל קופות חולים

ס/מנכ"ל להסברה ויחסים בינלאומיים

ראש המינהל לטכנולוגיות רפואיות ותשתיות

נציב קבילות הציבור ע"פ חוק ביטוח בריאות ממלכתי

חשב המשרד

היועצת המשפטית

אחות ראשית ארצית וראש מינהל הסייעוד

ראש שרותי בריאות הציבור

רופאי מחוזות – לשכות בריאות מחוזיות

מנהל האגף למדיניות טכנולוגיות רפואיות

מנהל אגף רישוי מוסדות ומכשירים

ראש שרותי בריאות הנפש

מנהל האגף לגריאטריה

מנהל האגף לרפואה כללית

מנהל האגף לרפואה קהילתית

מנהל אגף בריאות השן

מנהל אגף הרוקחות

מנהל האגף לשרותי מידע ומחשוב

מנהלת תחום רישום ומידע רפואי

מנהל המרכז הלאומי לבקרת מחלות

מנהל האגף לשעת חרום

מנהל האגף למקצועות בריאות

מנהלת האגף להבטחת איכות

מנהל אגף ביקורת פנים

מנהלי האגפים הרפואיים – קופות החולים
מנהל המחלקה לאביזרים ומכשירים רפואיים
מנהל המחלקה לאפדמיולוגיה
מנהל המחלקה למעבדות
מרכזת המועצות הלאומיות
מנהלת השרות הארצי לעבודה סוציאלית
הספריה הרפואית
אחראית ארצית על הסיעוד – ברפואה כללית
אחראית ארצית על הסיעוד – בבריאות הנפש
אחראית ארצית על הסיעוד – בבריאות הציבור
אחראית ארצית על הסיעוד – בגריאטריה
אחות ראשית – קופ"ח הכללית
הרופא הראשי האגף לטיפול במפגר - משרד הרווחה
קרפ"ר – צ.ה.ל
רע"ן רפואה- מקרפ"ר
קרפ"ר – שרות בתי הסוהר
קרפ"ר – משטרת ישראל
מנכ"ל הסתדרות מדיצינית – "הדסה"
רכז הבריאות , אגף תקציבים – משרד האוצר
יו"ר ההסתדרות הרפואית בישראל
יו"ר ארגון רופאי המדינה
יו"ר המועצה המדעית – ההסתדרות הרפואית
מנכ"ל החברה לניהול סיכונים ברפואה
בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי
ארכיון המדינה
מנכ"ל חברת ענבל
מנהלת המחלקה לניהול סיכונים - חברת ענבל

כתובת אתר האינטרנט בו מפורסמים חוזרי מינהל הרפואה וחוזרי
מנכ"ל היא: - www.health.gov.il

סימוכין : 15018209